

नेपाल सरकार

प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय

मं.प.समिति तथा सं.निकाय

सिंहदरवार, काठमाडौं

नेपाल ।

मिति : २०७३।१२।०३

पत्र संख्या : ४२/०७३

च.नं. : ६११२

मि. वि. सं. २०११
वै. सं. २०१०. २०११
प्रति सं. २०१०. २०११
१२/१२/२०११

श्री सचिवज्यू,

श्रम तथा रोजगार मन्त्रालय ।

मिति २०७३।१२।०३ मा बसेको मन्त्रिपरिषद्, विधेयक समितिको बैठकबाट देहायबमोजिम निर्णय भएको व्यहोरा अनुरोध गर्दछु -

"वैदेशिक रोजगारमा घरेलु कामदार पठाउने सम्बन्धी निर्देशिका (तेश्रो संशोधन), २०७३ स्वीकृत गर्ने विषयको श्रम तथा रोजगार मन्त्रालयको प्रस्ताव नं २३।२२-०७३।११।२४ मं.प.वै.सं ६०-०७३ मिति २०७३।११।२५ को मन्त्रिपरिषद्को बैठकमा पेश हुँदा "मन्त्रिपरिषद्, विधेयक समितिमा छलफल गरी समितिको निर्णय बमोजिम गर्ने" निर्णय भएअनुसार आजको बैठकमा पेश भई छलफल हुँदा छलफलका क्रममा उठेका विषयहरूसमेत समावेश गरी परिमार्जन गरिएको यसैसाथ संलग्न "वैदेशिक रोजगारमा घरेलु कामदार पठाउने सम्बन्धी निर्देशिका (तेश्रो संशोधन), २०७३" स्वीकृत गर्ने ।"

(राजीव गौतम)

सचिव

लिफोन : ४२११०२५, ४२११०४०, ४२११०२२, ४२११०८०, ४२११०७३, ४२११०३८

फ्याक्स : ४२११०६५, ४२११०८६, ४२११०८६, ४२११०२०, ४२११०४२, ४२१११०७ पी.ब.नं. : २३३१२, काठमाडौं, नेपाल

-मेल : info@nepal.gov.np

वेब साइट : http://www.opmcm.gov.np

वैदेशिक रोजगारमा घरेलु कामदारलाई व्यवस्थित गर्ने सम्बन्धी (तेस्रो संशोधन)
निर्देशिका, २०७३

वैदेशिक रोजगारमा जाने घरेलु कामदारलाई व्यवस्थित गर्ने सम्बन्धी निर्देशिका, २०७२ लाई संशोधन गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

वैदेशिक रोजगार नियमावली, २०६४ को नियम ५२क को उपनियम (१) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकारले यो निर्देशिका जारी गरेको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यस निर्देशिकाको नाम “वैदेशिक रोजगारमा जाने घरेलु कामदारलाई व्यवस्थित गर्ने सम्बन्धी (तेस्रो संशोधन) निर्देशिका, २०७३” रहेको छ ।
(२) यो निर्देशिका नेपाल सरकारबाट स्वीकृत भएको मितिदेखि प्रारम्भ हुनेछ ।
२. वैदेशिक रोजगारमा जाने घरेलु कामदारलाई व्यवस्थित गर्ने सम्बन्धी निर्देशिका, २०७२ को दफा २ मा संशोधन : वैदेशिक रोजगारमा जाने घरेलु कामदारलाई व्यवस्थित गर्ने सम्बन्धी निर्देशिका, २०७२ (यसपछि “मूल निर्देशिका” भनिएको) को दफा २ को,-
 - (१) खण्ड (भ) र (ट) को सट्टा देहायका खण्ड (भ) र (ट) राखिएका छन्:-
 - “(भ) “नियोग” भन्नाले विदेशस्थित नेपाली राजदूतावास, नेपाली महावाणिज्य दूतावास, वाणिज्य दूतावास, स्थायी नियोग वा विशेष नियोग सम्भन्नु पर्छ र सो शब्दले गन्तव्य मुलुकसमेत हेर्ने गरी तोकिएको अन्य मुलुकस्थित नेपाली राजदूतावास, नेपाली महावाणिज्य दूतावास, वाणिज्य दूतावास, स्थायी नियोग वा विशेष नियोगलाई समेत जनाउँछ ।
 - (ट) “घरेलु काम” भन्नाले घर परिवारमा खाना पकाउने, घरको रेखदेख गर्ने, घरको सरसफाई गर्ने, करेसावारी तथा बगैँचामा काम गर्ने, बच्चा वा वृद्धवृद्धाको स्याहार सुसार गर्ने, घरायसी निजी सवारी चालक, हाउस मेड वा हाउस व्याय जस्ता घरायसी काम सम्भन्नु पर्छ ।”
 - (२) खण्ड (ड) पछि देहायको खण्ड (ढ) थपिएको छ:-
 - “(ढ) “गन्तव्य मुलुक” भन्नाले वैदेशिक रोजगारका लागि घरेलु कामदार पठाउन नेपाल सरकारले अनुमति प्रदान गरेका अनुसूची-१क बमोजिमका रोजगारदाता मुलुक सम्भन्नु पर्छ ।”
३. मूल निर्देशिकाको दफा ३ मा संशोधन: मूल निर्देशिकाको दफा ३ को उपदफा (२) मा रहेका “गन्तव्य देशको” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “गन्तव्य मुलुकको” भन्ने शब्दहरू राखिएका छन् ।
४. मूल निर्देशिकाको दफा ४ मा संशोधन: मूल निर्देशिकाको दफा ४ को सट्टा देहायको दफा ४ राखिएको छ:-
 - “४. द्विपक्षीय सम्झौता गरेर मात्र कामदार पठाउने अनुमति दिन सक्ने: नेपाल सरकारले गन्तव्य मुलुकसँग दुई पक्षीय श्रम सम्झौता वा समझदारी गरेर मात्र वैदेशिक रोजगारमा घरेलु कामदार पठाउन अनुमति दिन सक्नेछ ।

५. मूल निर्देशिकाको दफा ५ मा संशोधन: मूल निर्देशिकाको दफा ५ को उपदफा (२) को सट्टा देहायको उपदफा (२) राखिएको छः-

“(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि मन्त्रालयले गन्तव्य मुलुकसँग श्रम सम्झौता वा समझदारी गरी नेपाल सरकारको कुनै कार्यालय वा नेपाल सरकारको पूर्ण स्वामित्वमा रहेको कुनै संस्था मार्फत वैदेशिक रोजगारमा घरेलु कामदार पठाउन सक्नेछ।”

६. मूल निर्देशिकाको दफा ६ मा संशोधन: मूल निर्देशिकाको दफा ६ को उपदफा (५) पछि देहायको उपदफा (६) राखिएको छः-

“(६) यस दफामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि प्रचलित कानून वमोजिम नवीकरण नभएका, कर चुक्ता नगरेका, अदालतबाट ठेकिएको दण्ड जरिवाना नतिरेका वा यस निर्देशिका वमोजिम तोकिएको धरौटी जम्मा नगरेका संस्था सूचीकृत गरिने छैन।”

७. मूल निर्देशिकाको दफा ८ मा संशोधन: मूल निर्देशिकाको दफा ८ को उपदफा (१) र सोही उपदफाको खण्ड (ड) मा रहेका “वैदेशिक रोजगार” भन्ने शब्दहरू भिकिएका छन्।

८. मूल निर्देशिकाको दफा ९ मा संशोधन: मूल निर्देशिकाको दफा ९ को,-

(१) उपदफा (३) को सट्टा देहायको उपदफा (३) राखिएको छः-

“(३) यस निर्देशिकावमोजिम नियोगमा सूचीकृत हुन चाहने एजेन्सीले देहायवमोजिमको रकम नियोगको देहायको खातामा जम्मा गर्नु पर्नेछः-

(क) पन्ध्र हजार यु.एस. डलर वा सो बराबरको स्थानीय मुद्रा धरौटी खातामा,

(ख) पाँच सय यु.एस.डलर वा सो बराबरको स्थानीय मुद्रा राजस्व खातामा।”

(२) उपदफा (४) भिकिएको छ।

(३) उपदफा (५) को सट्टा देहायको उपदफा (५) राखिएको छः-

“(५) नियोगमा एक आर्थिक वर्षको लागि मात्र एजेन्सी सूचीकृत गरिनेछ।”

९. मूल निर्देशिकाको दफा १२ मा संशोधन: मूल निर्देशिकाको दफा १२ को उपदफा (१) को खण्ड (ज) र उपदफा (२) भिकिएका छन्।

१०. मूल निर्देशिकामा दफा १९क. थप: मूल निर्देशिकाको दफा १९ पछि देहायको दफा १९क. थपिएको छः-

“१९क. एजेन्सीले खर्च व्यहोर्नु पर्ने : (१) गन्तव्य मुलुकमा कार्यरत घरेलु कामदारलाई कुनै समस्या परी सुरक्षित गृहमा राख्नु पर्ने भएमा त्यस्तो सुरक्षित गृहमा राख्दा

लाग्ने खर्च वा निजलाई स्वदेश फिर्ता गर्नु पर्ने भएमा हवाई टिकट वापतको खर्च घरेलु कामदार लिने सम्बन्धित एजेन्सीले व्यहोर्नु पर्नेछ ।

(२) कुनै कामदारलाई दिनु पर्ने रकम रोजगारदाताले नदिएमा त्यस्तो रकम सम्बन्धित एजेन्सीले नियोगमा राखेको धरौटीबाट कट्टा हुने गरी नियोगले कामदारलाई भुक्तानी दिनेछ । त्यसरी भुक्तानी गरिएको रकम सम्बन्धित एजेन्सीले पन्ध्र दिनभित्र नियोगको सम्बन्धित धरौटी खातामा सोधभर्ना गर्नु पर्नेछ ।”

११. मूल निर्देशिकाको दफा २३ मा संशोधन : मूल निर्देशिकाको दफा २३ को सट्टा देहायको दफा २३ राखिएको छः-

“२३. बाधा अड्काउ फुकाउने अधिकार : यस निर्देशिकाको कार्यान्वयनमा परेको बाधा अड्काउ फुकाउने अधिकार मन्त्रालयलाई हुनेछ ।”

१२. मूल निर्देशिकामा दफा २३क थप : मूल निर्देशिकाको दफा २३ पछि देहायको दफा २३क थपिएको छः-

“२३क. अनुसूचीमा हेरफेर: मन्त्रालयले आवश्यकता अनुसार अनुसूचीमा हेरफेर गर्न सक्नेछ ।”

१३. मूल निर्देशिकाको अनुसूची ६ मा संशोधन : मूल निर्देशिकाको अनुसूची ६ भिकिएको छ ।

१४. रूपान्तर : मूल निर्देशिकाको दफा २ मा रहेका बाहेक अन्य दफाको ठाउँठाउँमा रहेका देहायका शब्दहरूको सट्टा देहायका शब्दहरू राखी रूपान्तर गरिएको छः-

(क) “वैदेशिक रोजगार ऐन, २०६४” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “ऐन”

(ख) “वैदेशिक रोजगार नियमावली, २०६४” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “नियमावली”

(ग) “श्रम तथा रोजगार मन्त्रालय” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “मन्त्रालय”

(घ) “वैदेशिक रोजगार विभाग” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “विभाग”

(ङ) “वैदेशिक रोजगार प्रवर्द्धन बोर्ड” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “बोर्ड”

(च) “नेपाली नियोग” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “नियोग”

(छ) “राजदूतावासले” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “नियोगले”

(ज) “रोजगारदाता मुलुक” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “गन्तव्य मुलुक” ।

